

Ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 1 stycznia 2022 roku wprowadzono w ustawie o odpadach „Rozdział 6a Odpady budowlane i rozbiórkowe.”. Wejście w życie tego rozdziału miało nastąpić w dniu 1 stycznia 2023 roku.

Ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. 2022 r. , poz. 2687) zmieniono datę wejścia w życie „Rozdziału 6a Odpady budowlane i rozbiórkowe” na dzień 1 stycznia 2025 roku.

W dniu 21 listopada 2024 roku została uchwalona przez Sejm ustawa o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, która została w dniu 5 grudnia 2024 roku przekazana do podpisu Prezydentowi RP.

Nowelizacja dokonała zmiany w art. 101a ustawy, dotyczącym obowiązku segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych. **Obowiązek ten wchodzi w życie od 1 stycznia 2025 roku.**

Obowiązek prowadzenia segregacji odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Odpady budowlane i rozbiórkowe to odpady powstałe podczas robót budowlanych.

Wytwórca odpadów to każdy, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów (pierwotny wytwórca odpadów), oraz każdy, kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Zgodnie z art. 101a. ust. 1 ustawy o odpadach wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych jest obowiązany do zapewnienia wysegregowania z wytworzonych przez siebie odpadów budowlanych i rozbiórkowych, których powstaniu nie mógł zapobiec zgodnie z art. 18 ust. 1, co najmniej: drewna, metali, szkła, tworzyw sztucznych, gipsu i odpadów mineralnych, w tym betonu, cegły, płytek i materiałów ceramicznych oraz kamieni w celu zapewnienia przydatności do przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innego odzysku, chyba że wysegregowanie nie jest technologicznie możliwe lub brak wysegregowania pozwala na przygotowanie do ponownego użycia, recykling lub inny odzysk.

Obowiązek wysegregowania obejmuje konieczność fizycznego rozdzielenia na frakcje powstałych materiałów, natomiast nie obejmuje konieczności ingerowania w strukturę przedmiotów stanowiących całość i nie obejmuje obowiązku

podzielenia na części odpadów wielomateriałowych.

Wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, sprzątania, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej.

W przypadku gdy wytwórcą odpadów budowlanych i rozbiórkowych jest osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą, obowiązek określony w ust. 1 wykonuje następny posiadacz odpadów, któremu ten wytwórca przekazał te odpady budowlane i rozbiórkowe.

Za osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami wykonanie obowiązku przejmie podmiot profesjonalny, np. PSZOK lub zleceniobiorca usługi budowlano-rozbiórkowej, przy czym PSZOK lub zleceniobiorca usługi budowlano-rozbiórkowej nie muszą wówczas samodzielnie przeprowadzać wysegregowania odpadów, ale mogą skorzystać z rozwiązania zawartego w ust. 3.

Zgodnie z art. 101a ust. 3 ustawy wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz następny posiadacz odpadów, o którym mowa w ust. 2, mogą zlecić wykonanie obowiązku określonego w ust. 1 podmiotowi, o którym mowa w art. 27 ust. 2, w drodze umowy określającej dalsze zagospodarowanie wysegregowanych odpadów, zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Posiadacz odpadów wysegregowanych zgodnie z ust. 1 jest obowiązany do zapewnienia dalszego zagospodarowania tych odpadów zgodnie z art. 18 ust. 2-7.”.

Zapis ten umożliwia przekazanie odpadów innemu uprawnionemu podmiotowi, który przejmie obowiązek zapewnienia ich wysegregowania.

Dopuszczając możliwość zlecenia wykonania obowiązków, które ciążą na wytwórcy, innemu podmiotowi, wprowadzono ograniczenie, że umowa w tym przedmiocie musi być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności oraz zawierać postanowienia dotyczące dalszego zagospodarowania wysegregowanych odpadów.

Powyższe zapisy dotyczą wytwórców odpadów budowlanych. O ile umowa nie stanowi inaczej, wytwórcą odpadów jest wykonawca, który świadczy usługę, a nie podmiot, który ją zlecił. W przypadku gdy np. zarządca budynku zleci roboty budowlane firmie, wytwórcą odpadów będzie świadcząca usługi firma, a nie zarządca budynku.

Odpowiedzialność za segregację odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

W pierwszej kolejności za wysegregowanie i właściwe zagospodarowanie odpadów odpowiada wytwórca.

Zgodnie z art. 101a ust. 4 odpowiedzialność za wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, ponoszą solidarnie wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych, następny posiadacz odpadów, o którym mowa w ust. 2, oraz podmiot, o którym mowa w art. 27 ust. 2.

Przekazanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych innemu uprawnionemu podmiotowi nie zwalnia całkowicie wytwórcy odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odpowiedzialności za wykonanie obowiązku wysegregowania.

Za nieprzeprowadzenie segregacji odpadów ponoszą solidarną odpowiedzialność wytwórca odpadów budowlanych i rozbiórkowych, następny posiadacz odpadów lub podmiot, o którym mowa w art. 27 ust. 2. Oznacza to, że w przypadku niewykonania tego obowiązku wojewódzki inspektor ochrony

środowiska będzie mógł wszcząć postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za niezapewnienie wysegregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych wobec jednego z w/w podmiotów.

Zgodnie z art. 194 ust. 1 pkt 6a ustawy o odpadach administracyjną karę pieniężną wymierza się za nieprowadzenie selektywnego zbierania, odbierania i sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 101a.

W zależności od zaistniałych okoliczności odpowiedzialności za niewykonanie obowiązku wysegregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych podlegać będą:

- 1) wytwórca odpadów (art. 101a ust. 1) albo
- 2) podmiot, na który z mocy prawa przeszedł obowiązek segregacji (art. 101a ust. 2 w zw. z ust. 1), albo
- 3) podmiot, któremu obowiązek został przekazany na podstawie zawartej umowy (art. 101a ust. 3 w zw. z ust. 1 albo 2).